

TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 25. mars 2021 truffet vedtak i

Sak nr: 20-089 (arkivnr: 20/3184)

Saken gjelder: Klage fra A på tingrettsdommer B ved X tingrett

Utvalgsmedlemmer: Bjørn Eirik Hansen (leder)
Anne Gro Aanensen Kleven
Ketil Myhre
Eva Albertsen Malt
Turid Ellingsen

Heidi Heggdal har fratrudd som inhabil i saken, og Anne Gro Aanensen Kleven deltok i hennes sted.

Offentlighet: Vedtaket er offentlig, jf. offentlighetsloven § 3.

Vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning den gjelder forhold utvalget ikke har myndighet til å vurdere.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B.

Innledning:

Ved brev av 30. november 2020 har A klaget på tingrettsdommer B ved X tingrett. Klagen gjelder dommeratferd. Klagen er forelagt tingrettsdommer B, som ved brev av 17. desember 2020 har avgitt uttalelse. Utvalget har videre innhentet uttalelse fra motpartens prosessfullmektig. Klagers prosessfullmektig har ikke inngitt uttalelse til klagen, og Tilsynsutvalget har ikke funnet grunn til å pålegge prosessfullmektigen å avgi forklaring. Klagen er supplert ved en rekke brev til og med 24. mars 2021. Sorenskriver C ved X tingrett er orientert om klagen.

Saksfremstilling:

Den underliggende saken gjaldt overprøving av vedtak fra Utlendingsnemnda, hvor klager var part. Hovedforhandling ble holdt 29. og 30. oktober 2020, og dom ble avsagt 13. november 2020.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

Dommeren var ikke upartisk, og har ikke gjort jobben sin riktig. Dommeren reduserte tiden han fikk til å snakke og to ganger sensurerte dommeren det han skulle si. Dommeren fokuserte kun på motpartens anførsler, og støttet kun motparten. Dommeren behandlet ikke saken på en rettferdig måte.

Forøvrig gjelder klagers uttalelser faktum i saken og misnøye med rettens avgjørelse.

Innklagede – tingrettsdommer B – har i hovedsak vist til følgende:

Hun oppfatter det som fremkommer fra klager i all hovedsak å gjelde misnøye med avgjørelsen i saken.

Det hun oppfatter at klager skriver vedrørende misnøye med mulighet til å gi forklaring, oppfatter hun som relatert til hovedforhandling i saken. Prosessfullmektigene innga en omforent tidsplan, som ble godtatt og lagt til grunn. Klagers prosessfullmektig hadde på forhånd bedt om at klager i sin partsforklaring fikk fremføre eget oppsett, noe som ble imøtekommet. I partsforklaringen fremførte klager eget oppsett i tillegg til fri forklaring, til dels repeterende. Da klager i sin frie forklaring overskred den tilmålte tid for partsforklaringen, ga hun etter hvert uttrykk for at prosessfullmektigene snart måtte få slippe til med spørsmål. Det var nødvendig å regulere for at avviklingen av hovedforhandlingen ikke skulle bli ytterligere forsinket. Det viste seg likevel nødvendig å utsette planlagt vitneførsel til påfølgende rettsdag. Hun oppfattet ikke misnøye fra klager i forbindelse med avviklingen av partsforklaringen. Riktignok fremsto klager misfornøyd, men i denne misnøyen framsto som rettet mot motparten.

Da motpartens prosessfullmektig holdt prosedyre, kom klager med et lengre verbalt utbrudd. Prosedyren ble da avbrutt og tolk ble innkalt fra tolkeboksen i rettssalen for å avklare hva som var i veien. Det viste seg at klager ikke var enig i det som fremkom i prosedyren. Klager ble da fortalt at det ikke var anledning til å avbryte mens motpartens prosessfullmektig snakket, og prosedyren ble avsluttet uten ytterligere avbrytelser.

For øvrig oppfatter hun det som ellers fremkommer fra klager, med unntak for personsjikanen, som misnøye med avsagt dom i saken.

Prosessfullmektig for motparten – advokat D – har i hovedsak uttalt følgende:

Dommerens uttalelse om klagers muligheter til å gi forklaring under hovedforhandlingen er en korrekt gjengivelse av det som skjedde.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Partene er orientert om retten til å forklare seg muntlig for utvalget, men ingen av dem har bedt om å få avgi forklaring, jf. domstoloven § 238 annet ledd. Tilsynsutvalget har ikke funnet grunn til å pålegge noen av partene å forklare seg for utvalget.

En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, hvor det er bestemt at utvalget ikke kan vurdere forhold som kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning. Dette gjelder for eksempel innsigelser mot dommerens beslutninger i forbindelse med saksbehandlingen, prosessledelsen eller innvendinger mot selve rettsavgjørelsen. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke.

Klager har anført at avgjørelsen er uriktig, og at han ikke fikk forklart seg slik han ønsket. Dette er forhold som kan brukes som ankegrunn og som utvalget derved ikke kan vurdere. Denne delen av klagen avvises.

Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

I forarbeidene til domstoloven kap. 12, er det nærmere beskrevet hva som skal være retningsgivende for utvalgets vurdering av dommeratferd.

Utvalget viser bl.a. til Ot.prp. nr. 44 (2000-2001) side 199 hvor følgende er uttalt:

”God dommerskikk har å gjøre med hvordan en dommer utfører sine oppgaver. God dommerskikk er knyttet til en rekke forhold. For det første vil dommerens opptreden i retten være gjenstand for vurdering. I den forbindelse kan spørsmål om møteledelse, opptreden overfor parter, vitner og andre aktører være av betydning. Videre vil spørsmål om brudd på god dommerskikk kunne komme inn i forbindelse med vurdering av hvordan saksbehandlingen utføres, herunder om dommeren opptrer sendrektig, er dårlig forberedt til møter og mangler organisering av forberedelsen til rettsmøter osv.”

Det er en viktig rettesnor for Tilsynsutvalget om det er påvist forhold som er egnet til å svekke tilliten til domstolene og dommerne, jf. Ot.prp. nr. 44 (2000-2001) side 174.

Klager har anført at dommeren var forutinntatt. Som grunnlag for det er det vist til at dommeren reduserte tiden han fikk til å snakke og at dommeren to ganger sensurerte det han skulle si. Dommeren fokuserte kun på motpartens anførsler, og støttet kun motparten. Dette er forhold utvalget kan vurdere.

Tilsynsutvalget har lagt til grunn i sin praksis at det må være påvist konkrete forhold, f.eks. i form av krenkende utsagn eller annen klanderverdig opptreden fra dommerens side, for at utvalget skal kunne reagere med disiplinærtiltak.

Tilsynsutvalget kan ikke se at slike forhold er sannsynliggjort. Utvalget viser til dommerens forklaring, som støttes av motpartens advokat. Det er derved ikke grunnlag for å konkludere med at tingrettsdommer B har opptrådt i strid med god dommerskikk.

Tilsynsutvalget for dommere fatter etter dette slikt enstemmig

vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning det klagen gjelder forhold utvalget ikke har myndighet til å vurdere.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor tingrettsdommer B.